
PROGRAM SZKOLENIA DLA SĘDZIÓW Z ZAKRESU PRAWA PRACY

Zakaz dyskryminacji i obowiązek przeciwdziałania mobbingowi w krajowej i wspólnotowej praktyce sądowej. Ochrona dóbr osobistych w stosunkach pracy.

Proponowana sesja szkoleniowa jest kontynuacją i rozwinięciem cyklu szkoleń poświęconych wskazanej problematyce zainicjowanych w 2007r.

Pomimo wprowadzenia do Kodeksu pracy z dniem 1 stycznia 2004 r. instytucji równego traktowania w zatrudnieniu oraz mobbingu praktyczne stosowanie przepisów prawa pracy w tym zakresie napotyka w dalszym ciągu na wiele trudności dotyczących nie tylko interpretacji poszczególnych przesłanek wynikających z konkretnych przepisów, lecz również rozumienia samej istoty dyskryminacji czy mobbingu. Przedmiotem proponowanej sesji szkoleniowej będzie próba analizy zjawiska nierównego traktowania w zatrudnieniu oraz mobbingu, a także przesłanek ustawowych tych pojęć określonych odpowiednio w art. 18^{3a-3c} kp w art. 94³ kp. W ramach szkolenia zostaną omówione pojęcia dotyczące dyskryminacji i mobbingu w ujęciu prawa krajowego i wspólnotowego. Przedmiotem sesji będą zagadnienia dotyczące zakresu ochrony przed mobbingiem i dyskryminacją, a także wyjątki od zasady równego dostępu do zatrudnienia.

Praktycznych trudności w pracy orzeczniczej przysparza postępowanie dowodowe w sprawach dotyczących naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu oraz mobbingu. Przedmiotem sesji będzie zatem rozkład ciężaru dowodu w sprawach o dyskryminację i mobbing oraz znaczenie dowodu z opinii biegłego w tych sprawach. Omówienie powyższych kwestii będzie miało bowiem istotne znaczenie praktyczne.

Obok zagadnień proceduralnych związanych z rozpoznawaniem spraw omawianej kategorii przedmiotem sesji będzie także kształt przewidzianej w prawie pracy oraz w prawie cywilnym ochrony dóbr osobistych osób dotkniętych

dyskryminacją i mobbingiem. Problemy w praktyce orzeczniczej pojawiają się przy zbiegu roszczeń wynikających z przepisów kodeksu pracy z roszczeniami wynikającymi z przepisów prawa cywilnego. Odróżnienie przypadków, w których dochodzi do kumulacji roszczeń od przypadków, w których mamy do czynienia z eliminacją roszczeń, nie jest łatwe. Wątpliwości powstają bowiem niejednokrotnie przy ocenie jakiego rodzaju przesłanki powinny mieć decydujące znaczenie przy ustalaniu wysokości odszkodowania lub zadośćuczynienia za doznana krzywdę w przypadku stosowania przez pracodawcę mobbingu lub naruszenia przez niego zasady równego traktowania w zatrudnieniu (art. 18^{3d} kp w art. 94³ §3 i 4kp). Analiza powyższych zagadnień może przyczynić się w przyszłości do ujednoczenia orzecznictwa sądów pracy w powyższym zakresie.

Istotnym zagadnieniem, które zostanie poruszone w ramach sesji będzie również problem wyodrębnienia i sprecyzowania dóbr osobistych pracownika. Dobra osobiste pracownika wynikające z art. 23 i 24 kc należy rozumieć bowiem w sposób szczególny przy uwzględnieniu specyfiki więzi istniejącej między pracownikiem a pracodawcą, opartej na łączącym strony stosunku pracy. Analizie będzie poddane w ramach wykładu orzecznictwo Sądu Najwyższego, które wyznacza kierunki interpretacji pojęcia dóbr osobistych pracownika oraz wytyczne pozwalające na ocenę jakiego rodzaju działania pracodawcy są bezprawne i uzasadniają jego odpowiedzialność wynikającą z art. 23 i 24 kc. Omówione zostaną również najczęściej pojawiające się w praktyce orzeczniczej sądów pracy okoliczności wyłączające bezprawność działania pracodawcy.

DATA I MIEJSCE :

7-9 kwietnia 2008 r.

Baza szkoleniowa i noclegowa:

**Ośrodek Konferencyjny
Instytutu Matematycznego
Polskiej Akademii Nauk
Będlewo, ul. Parkowa 1,
62-060 Stęszew
Tel. (0 61) 819 70 07**

ORGANIZATOR :

Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury
tel. 0 22 892 92 15 fax . 0 22 892 92 65

Koordinacja:

Sędzia Jakub Pisarek
Tel 0 22 892 92 55 wewn. 16
e – mail j.pisarek@kcskspip.gov.pl

Obsługa administracyjna:

Sylwia Wójcicka
Tel 0 22 892 92 55 wewn. 14
e – mail s.wojcicka@kcskspip.gov.pl

WYKŁADOWCY :

Dr Monika Tomaszewska

Adiunkt w Katedrze Prawa Pracy Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego, Kierownik Ośrodka Dostosowań Prawnych Centrum Europejskiego na Uniwersytecie Gdańskim, w którym odpowiada za analizę harmonizacji polskiego prawa z wymogami Unii Europejskiej, ceniony wykładowca z zakresu europejskiego prawa wspólnotowego, w tym również w kwestii zagadnień związanych z dyskryminacją i mobbingiem w rozumieniu wspólnotowym.

Dr Grzegorz Jędrejek

Adiunkt w Katedrze Postępowania Cywilnego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego i w I Katedrze Prawa Cywilnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, autor wielu publikacji z zakresu prawa cywilnego, specjalizujący się również w zagadnieniach dotyczących mobbingu („Cywilnoprawna odpowiedzialność za stosowanie mobbingu”, Wydawnictwo Prawnicze „LexisNexis”, Warszawa 2004; „Mobbing. Środki ochrony prawnej”, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2007).

Dr Krystyna Kmieciak-Baran

Adiunkt Instytutu Filozofii i Socjologii Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego, Prorektor ds. naukowo-dydaktycznych Kaszubsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Wejherowie, psycholog, socjolog, prelegent na wielu konferencjach poświęconych mobbingowi i dyskryminacji, autorka lub współautorka wielu publikacji i artykułów dotyczących powyższych zagadnień (m.in. „Bez zgody na przemoc – w szkole i pracy: słowa kluczowe: mobbing, bullying, dyskryminacja, nękanie, przemoc, terroryzm psychiczny, narcystyczne zboczenie”, Instytut Promocji Nauczycieli „Solidarność”, Gdański 2001; „Mobbing – zagrożenie współczesnego miejsca pracy”, Pomorski Instytut Demokratyczny, Gdański 2004).

Dr Piotr Gorczyca

Adiunkt w Katedrze i Oddziale Klinicznym Psychiatrii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, lekarz psychiatra, socjolog, prelegent na Ogólnopolskiej Konferencji pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich „Mobbing w oświacie”, która odbyła się w 2005 r. w Tarnowskich Górach (temat wystąpienia „Mobbing – konsekwencje psychiatryczne”)

Tematyka:

- 1. Dyskryminacja i mobbing w prawie krajowym oraz w prawie wspólnotowym;**
- 2. Prawna ochrona przed mobbingiem i dyskryminacją w świetle prawa pracy i prawa cywilnego;**
- 3. Ochrona dóbr osobistych pracownika w relacjach wynikających ze stosunku pracy;**
- 4. Postępowanie dowodowe w sprawach dotyczących naruszenia zasady równouprawnienia w zatrudnieniu oraz mobbingu;**
- 5. Mobbing - psychologiczne aspekty;**
- 6. Psychiatryczne skutki mobbingu.**

Zajęcia będą prowadzone metodą wykładu oraz wykładu połączonego z dyskusją.

Program szczegółowy

PONIEDZIAŁEK: 7 kwietnia 2008 r.

11.45 odjazd autokaru z Dworca Głównego PKP Poznań

ok. 13.00 przyjazd i zakwaterowanie uczestników szkolenia

13.15 – 14.00 obiad

14.45 – 15.00 OTWARCIE SZKOLENIA

15.00 – 16.30 WYKŁAD

Dr Monika Tomaszewska

Dyskryminacja i mobbing w prawie krajowym oraz w prawie wspólnotowym

16.30 – 16.45	przerwa na kawę lub herbatę
16.45– 18.15	WYKŁAD POŁĄCZONY Z DYSKUSJĄ Dr Monika Tomaszewska Dyskryminacja i mobbing w prawie krajowym oraz w prawie wspólnotowym.
18.15	kolacja

WTOREK : 8 kwietnia 2008 r.

8.00 – 8.45	śniadanie
9.00 – 10.30	WYKŁAD Dr Krystyna Kmiecik-Baran Mobbing – psychologiczne aspekty.
10.30 – 10.45	przerwa na kawę lub herbatę
10.45 – 12.15	WYKŁAD Dr Krystyna Kmiecik-Baran Mobbing – psychologiczne aspekty.
12.30 – 13.30	obiad
13.45 – 15.15	WYKŁAD Dr Piotr Gorczyca Psychiatryczne skutki mobbingu.
15.15 – 15.30	przerwa na kawę lub herbatę
15.30 – 16.45	WYKŁAD Dr Grzegorz Jędrejek Prawna ochrona przed mobbingiem i dyskryminacją w świetle prawa pracy i prawa cywilnego.

16.45 – 17.00 przerwa na kawę lub herbatę

17.00 – 18.00

WYKŁAD

Dr Grzegorz Jędrejek

**Prawna ochrona przed mobbingiem i dyskryminacją
w świetle prawa pracy i prawa cywilnego.**

18.00

kolacja

ŚRODA : 9 kwietnia 2008 r.

8.00 – 08.45

śniadanie

9.00 – 10.30

WYKŁAD

Dr Grzegorz Jędrejek

**Ochrona dóbr osobistych pracownika w relacjach
wynikających ze stosunku pracy.**

10.30 – 10.45

przerwa na kawę lub herbatę

10.45 – 12.15

WYKŁAD

Dr Grzegorz Jędrejek

**Postępowanie dowodowe w sprawach dotyczących
naruszenia zasady równouprawnienia w zatrudnieniu
oraz mobbingu.**

12.15

obiad

13.15

odjazd autokaru z uczestnikami szkolenia na Dworzec
Główny PKP Poznań